

A NÉGYZETGYÖK

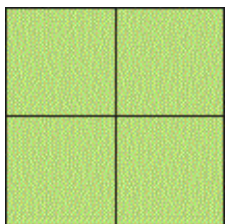
7.osztály

A négyzetgyökvonás

1.Példa

Hogyan számítsuk ki a négyzet oldalát, ha tudjuk mennyi a területe?

A zöld négyzet területe 4 cm^2 . Mennyi az oldala?

Emlékeztető: A négyzet oldalából úgy határozzuk meg a négyzet területét, hogy négyzetre emelést végzünk. Ha a négyzet oldala a , akkor a négyzet területe $T = a^2$.

Most pedig keressük azt a pozitív számot, amelyet négyzetre emelve 4-et kapunk.

Erre bevezetünk egy új műveletet, melyet **négyzetgyökvonásnak** nevezünk.

Ha a négyzet területe $T = 4$, akkor az oldala $a = \sqrt{4}$.

$\sqrt{4}$ kiolvasva: négyzetgyök 4.

A $\sqrt{4}$ -et négyzetre emelve 4-et kapunk.

$$(\sqrt{4})^2 = 4$$

A négyzetgyökvonás

Definíció: A nemnegatív a szám négyzetgyöke jelenti azt a nemnegatív számot, amelynek a négyzete a . Jele: $\sqrt{a}$.

$$(\sqrt{a})^2 = a \quad (a \geq 0, a \in \mathbb{R} \quad \text{és} \quad \sqrt{a} \geq 0, \sqrt{a} \in \mathbb{R})$$

2.példa

Végezd el a következő műveleteket!

$$a) \sqrt{36} = 6 \quad \text{mert} \quad 6^2 = 36$$

$$b) \sqrt{100} = 10 \quad \text{mert} \quad 10^2 = 100$$

$$c) \sqrt{0,64} = 0,8 \quad \text{mert} \quad 0,8^2 = 0,64$$

$$d) \sqrt{0} = 0 \quad \text{mert} \quad 0^2 = 0$$

$$e) \sqrt{\frac{9}{16}} = \frac{3}{4} \quad \text{mert} \quad \left(\frac{3}{4}\right)^2 = \frac{9}{16}$$

A négyzetgyökvonás

3.példa

Előre mondd meg, mennyi a tizedes jegyek száma az alábbi tizedes törtek négyzetgyökében, majd határozd meg az eredményt!

a) $\sqrt{0,04}$

Emlékeztető: tizedes törtek négyzetében kétszer annyi tizedesjegy van, mint az eredeti tizedes törtben.

Visszatérve a feladatunkhoz, mivel a 0,04-ben két tizedes jegy van, a $\sqrt{0,04}$ -ben kétszer kevesebb lesz, azaz egy: $\sqrt{0,04} = 0,2$

b) $\sqrt{0,000081}$

A tizedes törtek négyzetgyökében feleannyi tizedesjegy van, mint az eredeti tizedes törtben.

A 0,000081-ben hat tizedesjegy van, a $\sqrt{0,000081}$ -ben kétszer kevesebb lesz, azaz három: $\sqrt{0,000081} = 0,009$

A négyzetgyökvonás

4.példa

Oldd meg a következő feladatokat! Figyelj oda miből kell négyzetgyököt vonni!

$$a) \sqrt{\frac{25}{64}} = \frac{\sqrt{25}}{\sqrt{64}} = \frac{5}{8}$$

$$b) \frac{\sqrt{25}}{64} = \frac{5}{64}$$

$$c) \frac{25}{\sqrt{64}} = \frac{25}{8}$$

A négyzetgyökvonás

5.példa

Oldd meg a következő feladatokat! Mi a különbség közöttük?

$$a) (\sqrt{5})^2 = 5$$

A négyzetgyök definíciójából adódik, hogy az 5 négyzetgyökének a négyzete 5.

$$b) \sqrt{5^2} = \sqrt{25} = 5$$

A gyök alatt 5 a négyzeten van.

$$c) \sqrt{(-5)^2} = \sqrt{25} = 5$$

A gyök alatt -5 a négyzeten van.

Általánosan:

$$\sqrt{a^2} = |a|$$

A négyzetre emelés elvégzése nélkül határozd meg az eredményt!

$$\sqrt{(6,5)^2} = \quad \sqrt{(-2,3)^2} = \quad \sqrt{\left(1\frac{2}{5}\right)^2} = \quad \sqrt{(-0,81)^2} =$$

A négyzetgyökvonás

6.példa

Oldd meg a következő feladatokat!

~~a) $\sqrt{-9} =$~~

Keressük azt a számot, amit ha négyzetre emelünk, -9-et kapunk.
 $3^2 = 9$ és $(-3)^2 = 9$.

Következtetés: Nincs olyan szám, amelyiknek a négyzete -9.

~~b) $\sqrt{-100} =$~~

Az előző feladathoz hasonlóan, nincs olyan szám, amelyiknek a négyzete -100.

A racionális számok halmazában nincs megoldása a negatív számok négyzetgyökének.

A prezentációt készítette:
Mezei-Belovai Irén
Nagybecskerek, 2016.augusztus 9-én

Köszönöm
az
együttműködéséteket!

Felhasznált irodalom:

- Lidija Kralj, Dubravka Glasnović Gracin, Zlata Ćurković, Minja Stepić, Sonja Banić:
Petica+ 8 udžbenik i zbirka zadataka za 8. razred osnovne škole
- SysPrint d.o.o., Zágráb, 2010.
- Jakab Tamás, Kothencz Jánosné, Kozmáné Jakab Ágnes, Pintér Klára, Vincze István:
Sokszínű matematika 8, Mozaik Kiadó – Szeged, 2010